

AJUNTAMENT D'ESPLUGUES

PER UNES FESTES LLIURES D'AGRESSIONS SEXISTES A ESPLUGUES

PROTOCOL D'ACTUACIÓ

Esplugues de Llobregat, juny de 2017

**Les actuacions realitzades a partir del 5 d'agost de 2018
s'han finançat amb càrrec als crèdits rebuts del
Ministerio de la Presidencia, Relaciones con las Cortes e Igualdad,
a través de la Secretaría de Estado de Igualdad**

0. SUMARI:

1. PRESENTACIÓ

2. LES VIOLÈNCIES MASCLISTES EN ELS CONTEXTOS FESTIUS

- 2.1. QUÈ ENTENEM PER VIOLÈNCIES MASCLISTES EN CONTEXTOS FESTIUS?
- 2.2. CONTEXT I MARC EXPLICATIU
- 2.3. QUI LES POT EXERCIR?
- 2.4. QUI LES POT PATIR?

3. PROTOCOL D'ACTUACIÓ

- 3.1. QUI HI HA D'INTERVENIR?
- 3.2. COM PODEM PREVENIR LES AGRESSIONS SEXISTES?
- 3.3. COM CAL ACTUAR QUAN ES PRODUEIX UNA AGRESSIÓ SEXISTA?
 - Principis generals de l'actuació
 - Dimensions i nivells de les agressions
 - Qui pot denunciar l'agressió?
 - Actuació davant les agressions
 - Com acompanyem la persona que ha patit una agressió?
 - Descripció de la Xarxa d'Agents Preventives

4. MAPA D'ACTUACIÓ

5. FORMACIÓ

6. DOCUMENTS DE REFERÈNCIA

7. RECURSOS D'ATENCIÓ

8. ANNEXOS

1. PRESENTACIÓ DEL PROTOCOL

Una eina útil per combatre la violència masclista

A Esplugues anem fent passes endavant en la igualtat real entre dones i homes, i en l'erradicació de la violència masclista en tots els entorns i nivells. El 19 d'octubre del 2016, el Ple municipal va aprovar per unanimitat una moció per unes festes majors i uns espais d'oci sense violència masclista, moció que va esdevenir Declaració institucional, amb la qual el consistori es comprometia a crear i implementar un Protocol municipal contra les agressions sexistes a festes majors i a espais d'oci.

El mes de març d'enguany, en sessió plenària, vam aprovar per unanimitat de tot el consistori el III Pla d'igualtat de gènere per a la ciutadania 2017-2021. Un Pla que ha suposat la revisió d'objectius, i una avaluació de les accions del II Pla d'igualtat, que neix amb l'objectiu de donar resposta al compromís municipal d'impulsar una ciutat més igualitària entre dones i homes. Un Pla amb el qual s'expressa la voluntat que les polítiques d'igualtat de gènere incorporin la mirada comunitària, que compti amb la complicitat de tots els agents socials per integrar la perspectiva de gènere en tots els àmbits de la societat. És el tercer Pla d'igualtat que realitza l'Ajuntament, i parteix d'un treball transversal comunitari que vol projectar un model de ciutat basat en la convivència, el benestar i la qualitat de vida de les persones. Una de les línies de treball és l'acció contra la violència masclista. Entre d'altres, el Pla inclou la revisió del Protocol i el Circuit local de lluita contra la violència masclista, amb la posada en marxa del radar de detecció de violència i, recollint el compromís adquirit, l'elaboració del Protocol municipal contra les agressions sexistes a festes majors i a espais d'oci.

El protocol que teniu a les mans vol ser una eina útil per excloure la violència masclista dels ambients d'oci, en totes les seves possibles manifestacions, i per garantir espais segurs per a totes les persones que, en un moment donat, la puguin patir.

Des del món municipal fa més de 25 anys que treballem per fer efectives polítiques que ens ajudin a recuperar el llegat de totes les persones que han lluitat contra la violència masclista, i per assegurar un present i un futur més just i més equitatiu. Una feina que es dota de marc legal general, amb l'aprovació de la Llei d'igualtat efectiva de dones i homes (Llei 17/2015).

A Catalunya, al juliol del 2015 es va aprovar pràcticament per unanimitat (excepte en alguns punts concrets) la Llei 17/2015 d'igualtat efectiva de dones i homes, de la qual, finalment, el Tribunal Constitucional ha suspès alguns articles. Aquesta Llei defineix els canvis que cal fer per eliminar tot allò que ens allunya de l'equitat entre homes i dones en els diferents àmbits de la vida, pública i privada.

Les polítiques d'igualtat de gènere són un eix estratègic a Catalunya i a Esplugues, i entenem que s'han de construir conjuntament des de les institucions públiques i la societat civil, per garantir que la seva implementació es faci efectiva.

Aquest protocol és una contribució més a la tasca que es va fent des de diferents grups de dones, col·lectius feministes i associacions de diferents àmbits que van detectar el problema i hi van posar tota la seva determinació a fer-hi front. Ens cal fer un especial reconeixement a l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès, per socialitzar i compartir la feina feta, així com per l'acompanyament que ha facilitat l'elaboració d'aquest protocol. Des d'Esplugues, volem contribuir a fer complir la Llei catalana 5/2008, del dret de les dones a eradicar la violència masclista, que aposta per la creació i enfortiment d'una xarxa pública de recursos i serveis, amb una sèrie de drets reconeguts per a totes les dones que es troben en situació de violència masclista.

Volem denunciar, de manera especial, les violències sexuals, perquè són la màxima expressió de la dominació patriarcal envers les dones. Les violències sexuals no són socialment contestades de manera contundent, ans al contrari, la prevalença del sexisme en l'ordre simbòlic hegemònic de la nostra societat indueix a qüestionar la dona víctima de l'agressió. El resultat de la connivència amb la qual el conjunt de la societat actua davant d'aquestes agressions es tradueix en les darreres dades facilitades pels Mossos d'Esquadra: l'any 2016 es van denunciar 713 agressions sexuals (amb ús de violència o amenaça d'utilitzar-la) i 1.099 abusos sexuals. Les dades són esfereïdores, ja que el darrer estudi publicat per la Generalitat (2010) estima que només denuncien un 17,7% de les víctimes d'agressions masclistes greus.

El feminisme, doncs, no és més que la lluita per la igualtat efectiva entre totes les persones, i és en aquest marc que es planteja aquest protocol. No n'hi ha prou amb denunciar o declarar minuts de silenci quan som assassinades. Ens volem vives i, per això, cal assenyalar totes i cadascuna de les agressions i discriminacions que patim cada dia. Cal identificar els privilegis que la societat atorga als homes pel simple fet de ser homes. Cal assenyalar aquests privilegis com a pilars fonamentals que sustenten les violències sexistes i sense els quals no existiria la impunitat ni la connivència amb la qual encara avui dia s'aborda el masclisme des del conjunt de la societat. Com bé diu Àngela Davis; "El feminisme és la idea radical que les dones som persones".

Fem nostra la frase de la reconeguda vocalista Nina Simone que afirmava: "La llibertat per a mi és no tenir por".

2. LES VIOLÈNCIES MASCLISTES EN ELS CONTEXTOS FESTIUS

2.1. QUÈ ENTENEM PER VIOLÈNCIES MASCLISTES EN CONTEXTOS FESTIUS?

Les **agressions sexistes** són aquelles que s'exerceixen sobre una persona per motius de gènere, orientació sexual o aspecte físic amb relació als cànons estètics.

Algunes manifestacions d'aquestes conductes poden ser:

- comentaris ofensius i/o degradants, abusos verbals o qualsevol altre comportament hostil com insults, burles, comentaris despectius, *piropos* indesitjats que tenen per objectiu ridiculitzar una persona o grup;
- contacte físic i tocaments no desitjats que incomodin, violentin o no agradin a la persona o grup que els pateix;
- manca de voluntat per participar en un lloc que hi hagi companys amb els quals no es vol estar.

El terme *heteropatriarcat* fa referència als rols de poder que el gènere masculí i l'heterosexualitat han exercit sobre altres gèneres i sobre altres orientacions sexuals. **Les violències heteropatriarcales** no són fets aïllats o puntuals, són l'expressió d'una desigualtat simbòlica i estructural. Les entenem com un contínuum que va des d'una imatge, un comentari ofensiu o degradant fins a agressions de caràcter sexual. S'expressen mitjançant agressions ambientals, verbals, físiques i/o sexuals i s'exerceixen sobre una o diverses persones per motius d'identitat de gènere, aspecte físic i/o orientació afectiva i sexual.

Algunes possibles manifestacions:

TIPOLOGIA	MANIFESTACIONS
SIMBÒLICA/AMBIENTAL	▪ Exhibició de símbols sexistes ofensius.▪ Exhibició d'imatges ofensives i/o vexatòries de les dones i de les persones homosexuals i trans.▪ Músiques que inciten a la violència masculista i a delictes d'odi per qüestions de gènere, homofòbia i transfòbia.
VERBAL	▪ Comentaris ofensius i/o degradants amb relació a la identitat de gènere i/o l'opció afectiva i sexual.▪ Abusos verbals o qualsevol altre comportament hostil com insults, burles, comentaris despectius sobre la persona i/o col·lectiu.▪ Comentaris indesitjats sobre l'aspecte físic o el cos.▪ Al·lusions de caràcter sexual no desitjades.
FÍSIC/SEXUAL	▪ Formes no benvingudes de contacte físic, tocaments no desitjats que incomodin, violentin o no agradin a la persona o grup que els pateix.▪ Intents d'agressions sexuals i/o violacions.

2.2. CONTEXT I MARC EXPLICATIU

La violència a l'àmbit festiu i d'oci preveu dues dimensions interrelacionades que actuen sobre la problemàtica: les lògiques heteropatriarcals i el context específic d'oci.

VIOLÈNCIES MASCLISTES EN ENTORNS FESTIUS I D'OCI

LÒGIQUES PATRIARCALS:

Relacions de poder
Jerarquies identitàries
Masculinitat hegemònica
Model de sexualitat

+

ENTORNS FESTIUS I D'OCI:

Context informal
Consum d'alcohol i drogues
Associació festa/sexualitat

= normalització i legitimació
d'agressions sexistes

Les lògiques patriarcals (relacions de poder, jerarquies identitàries, masculinitat hegemònica, model de sexualitat...) propicien que es normalitzin i legitimin les agressions sexistes en un entorn de festa, quan ens trobem en un context informal, amb possible consum d'alcohol i drogues, així com també d'associació de la festa amb la sexualitat.

Aquesta interrelació d'elements actua, d'una banda, legitimant les conductes de les persones agressores i, d'una altra, menystenint els possibles sentiments de malestar, protesta o resposta de la persona agredida, fet que permet que aquestes violències quedin silenciades o minimitzades i que revictimitzin la persona que les pateix, convertint-la en la "responsable" de l'agressió viscuda. La connivència i complicitat de l'entorn accentuen aquestes violències.

2.3. QUI LES POT EXERCIR?

Qualsevol persona pot protagonitzar un episodi violent, ja que moltes de les seves manifestacions estan absolutament normalitzades: responen a les relacions i normatives de gènere, així com a les seves lògiques binàries. En gran nombre d'ocasions la persona que exerceix l'assetjament o l'agressió pot ser algú que forma part del cercle relacional més pròxim (coneguda, companya) o persones externes i desconegudes que es trobin a l'entorn.

2.3. QUI LES POT PATIR?

Qualsevol persona pot patir aquestes violències; això no obstant, per les mateixes raons explicatives de la violència masclista, són les dones i totes aquelles persones amb adscripcions de gènere no normatives dins del sistema heteropatriarcal (persones trans, persones homosexuals) qui més les pateixen.

3. PROTOCOL D'ACTUACIÓ

3.1. QUI HI HA D'INTERVENIR?

Entenem les violències masclistes des d'una perspectiva multidimensional, per tant, fugim dels models que individualitzen els fets. No són actes aïllats que afecten només una persona i/o un grup específic: les violències masclistes ens afecten col·lectivament, i totes les persones podem respondre i actuar davant d'aquestes violències.

Partim de la premissa que la resposta comunitària és central per prevenir i actuar davant d'una agressió i per donar suport i acompanyar la persona que la pateix.

3.2. COM PODEM PREVENIR LES AGRESSIONS SEXISTES?

Es preveuen actuacions preventives, des de diferents vessants:

COMUNICACIÓ

- Elaboració de cartells informatius sobre la campanya per col·locar als espais de les festes.
- Fer difusió del Protocol al web municipal, a les xarxes socials amb un *hashtag* propi i als mitjans de comunicació local (article a la revista "El Pont" d'Esplugues).
- Elaborar falques publicitàries declarant les festes com a espais lliures d'agressions sexistes.
- Col·locar cartells sobre la campanya en equipaments municipals i locals d'entitats, i facilitar-los a aquells espais col·lectius públics o privats que els sol·licitin.
- Col·locar pancartes informatives visibles als escenaris més concorreguts,

amb la imatge gràfica de la campanya i el telèfon de contacte de la Xarxa d'Agents Preventives (telèfon 620 285 111) per denunciar una agressió i/o demanar ajuda.

- Habilitar carpes visibles com a punt de referència de la Xarxa d'Agents Preventives, amb presència d'agents de la xarxa, en els esdeveniments de major afluència.
- Col·locar banderoles divulgatives de la campanya durant la Festa Major de Santa Magdalena i la Festa Major de Sant Mateu.
- Oferir polseres de roba amb el logo de la campanya.
- Altres

FORMACIÓ I SENSIBILITZACIÓ

- Fer de la igualtat de gènere i de la prevenció de les violències masclistes i heteronormatives uns dels valors fonamentals de les festes.
- Sensibilitzar i formar les entitats implicades a les comissions de festes sobre el Protocol.
- Formació adreçada a totes les persones organitzadores, col·laboradores i dinamitzadores de les festes sobre el Protocol i com actuar preventivament i en cas d'agressió.
- Presentació del Protocol al Circuit local d'abordatge integral de les violències masclistes.
- Presentació del Protocol al Consell Municipal de les Dones.
- Presentació del Protocol al Consell Municipal de Cultura.
- Presentació del Protocol al Consell Municipal d'Esports.
- Presentació del Protocol al Consell Municipal de Joventut.
- Presentació del Protocol al servei de Policia Local i al cos de Mossos d'Esquadra.
- Presentació del Protocol a la Creu Roja i als serveis sanitaris.
- Presentació del Protocol als centres educatius.
- Oferir un taller sobre sexualitats en el marc del Programa d'Activitats Educatives Complementàries (PAEC).
- Altres

XARXA D'AGENTS PREVENTIVES

- Creació d'una comissió d'agents preventives de les violències masclistes i heteronormatives.
- Formació de les agents.

ORGANITZACIÓ DE LES FESTES

- Fer visibles cartells explicatius del Protocol a les barres i als espais de referència de les festes.
- Identificar els actes, espais i horaris de més risc.
- No contractar grups i espectacles que transmetin continguts masclistes o que cosifiquin les dones en les seves actuacions.
- Altres

3.3. COM ACTUAR QUAN ES PRODUEIX UNA AGRESSIÓ SEXISTA?

La nostra intervenció té un doble objectiu:

- **Acompanyar i donar suport a la persona, o persones, que pateixen una agressió.**
- **Donar una resposta individual i comunitària a l'agressió en el moment que es produeix. Evitar que quedi impune.**

Principis generals de l'actuació:

1. **Cal identificar les agressions:** tant **en la seva expressió**, ja que moltes estan normalitzades socialment i culturalment, com **en relació amb qui les pot patir**. Malgrat que les agressions sovint afecten més les dones joves o les persones homosexuals o trans, tothom podet partir-les, més enllà de l'edat, l'opció identitària o afectiva i sexual.
2. Les agressions sexistes s'expressen mitjançant una gradació de manifestacions, per tant, **les respostes tindran en consideració el nivell i les característiques de l'agressió**. Vegeu el quadre adjunt amb dimensions i nivells d'agressió.
3. **Crearem un espai de seguretat al voltant de la persona agredida**, li oferirem suport i acompanyament i li explicarem les opcions i respostes que preveu el Protocol.
4. Quan ens adrecem a la persona agressora li explicarem que no s'accepten agressions ni masclistes ni homofòbiques o transfòbiques a l'espai de festes, i que cal que modifiqui la seva actitud o comportament. **Amb caràcter general, no identificarem la persona que ha denunciat l'agressió.**

Dimensions i nivells de les agressions

	NIVELL 1	NIVELL 2	NIVELL 3
VIOLÈNCIA PSICOLÒGICA	Insultar, escridassar, burles sexistes, jutjar la vida sexo-afectiva, menysprear...	Amençar, fer xantatge, comentaris sobre l'aparença,...	Amençar de mort, amenaçar amb el suïcidi...
VIOLÈNCIA FÍSICA	Envair l'espai, intimidar, tocaments no sexuals no desitjats, empentar,...	Immobilitzar, arraconar, escopir, estirar cabells, perseguir...	Cops de puny/peu, retenir, agafar del coll...
VIOLÈNCIA SEXUAL	Bavejar, fer mirades o comentaris sexuals no desitjats,...	Tocaments sexuals no desitjats, assetjament per opció sexual, imposar pràctiques sexuals no segures...	Exhibicionisme sexual, violació (no només penetració), xantatge i amenaça per forçar pràctiques sexuals...
VIOLÈNCIA AMBIENTAL	Colpejar objectes, cosificar, ús de llenguatge sexista...	Colpejar fort o llançar objectes, aïllar...	Creumar objectes, fer mal a persones estimades, fer mal a mascotes...

Entenem el nivell 3 com el més greu i perillós per la integritat tant de la persona agredida com de la resta de persones assistents a l'espai de festa.

Qui pot denunciar l'agressió?:

- Qualsevol persona que sigui testimoni d'una agressió.
- La persona agredida.

Si denuncia una persona testimoni:

- **Si és de la comissió de festes**, s'ha de posar en contacte directament amb les persones que formen part de la Xarxa d'Agents Preventives, que seran les encarregades d'acompanyar la persona agredida i d'actuar.
- **Si és una persona participant**, s'ha de posar en contacte amb l'organització, les persones al càrrec de les barres o directament amb la Xarxa d'Agents Preventives.

SI DENUNCIA UNA PERSONA TESTIMONI DELS FETS, SEMPRE ENS ADREÇAREM, EN PRIMER LLOC, A LA PERSONA AGREDIDA PER DONAR-LI SUPORT, PREGUNTAR-LI SI VOL DENUNCIAR ELS FETS I EXPLICAR-LI L'EXISTÈNCIA DEL PROTOCOL I LES POSSIBILITATS QUE TÉ AL SEU ABAST.

EN CAS QUE ES TRACTI D'UNA AGRESSIÓ LLEU ES RESPECTARÀ LA DECISIÓ DE LA PERSONA AGREDIDA D'ACTIVAR O NO EL PROTOCOL.

EN ELS CASOS GREUS I MOLT GREUS S'ACTIVARÀ EL PROTOCOL D'ACTUACIÓ, SEMPRE EN COORDINACIÓ AMB EL CIRCUIT D'ABORDATGE INTEGRAL DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES.

Si qui denuncia és la persona agredida es podrà adreçar a:

- Les persones que formen part de l'organització.
- Les persones que estan al càrrec de les barres.
- **Directament a les persones que formen part de la Xarxa d'Agents Preventives, que seran les encarregades d'acompanyar-la i d'actuar.**

Actuació davant les agressions:

L'actuació preveu quatre moments en funció del nivell d'agressió i l'anàlisi de cada cas:

1. **AVÍS:** es comunica a la persona agressora que està protagonitzant una agressió i que la persona agredida se sent incòmoda i violentada. Se li fa saber que si no atura aquesta actitud, serà expulsada de l'espai festiu.
 - a. La persona agredida informa a les agents preventives.
 - b. S'identifica la persona agressora.
 - c. Es comunicació l'agressió oralment. També es pot fer per escrit.
2. **AÏLLAMENT:** si la persona agressora no atura l'assetjament, les agents preventives i els representants de la comissió de festes faran de "**mur**" entre la persona agredida i la persona agressora.
3. **EXPULSIÓ:** en cas de persistència de l'actuació de la persona agressora se l'expulsarà de l'espai festiu.

La Xarxa d'Agents Preventives, juntament amb altres persones de la comissió de festes prèviament formades, s'encarregaran d'*expulsar la persona agressora*.

En funció de l'agressió i de la resposta de la persona agressora s'avisarà els òrgans competents en la matèria.

4. **REBUIG COMUNITARI:** Quan s'ha efectuat l'expulsió, es recorda per megafonia, amb una falca específica, que no es toleren discriminacions sexistes ni cap tipus de violència masclista o homòfoba a les festes.

Com acompanyem la persona que ha patit una agressió?

Després d'una agressió sempre oferirem acompanyament a la persona agredida i tindrem en consideració la tipologia i intensitat de l'agressió, així com la resposta i actitud de la persona agressora.

En el cas que la persona agredida necessiti suport mèdic, policial i/o emocional se l'acompanyarà als diferents serveis de forma coordinada amb el Circuit d'abordatge de les violències masclistes.

L'acompanyament el realitzaran les persones de la Xarxa d'Agents Preventives de les Violències Masclistes.

Descripció de la Xarxa d'Agents Preventives:

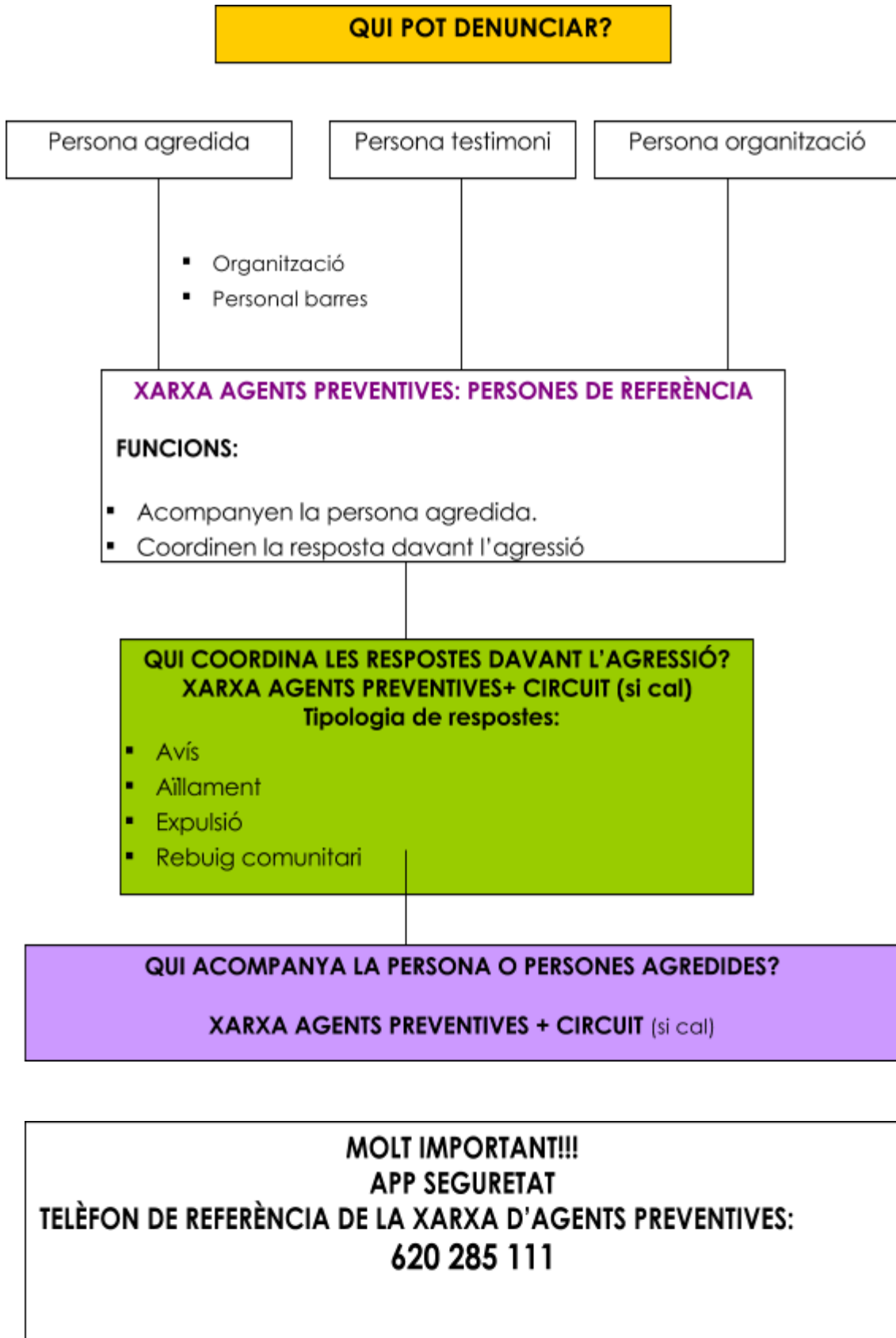
- Formaran part de la Xarxa d'Agents Preventives totes les persones voluntàries membres d'entitats, de col·lectius o a títol individual.
- Aquestes persones s'identificaran amb una armilla lila (logo i telèfon Xarxa).
- Actuaran per parelles segons sectors.
- Rebran formació específica.
- Es mantindran coordinades i en contacte permanent.

Per als diferents actes, caldrà analitzar quins dies i a quins espais es desenvolupen les activitats, i com es cobreixen horaris.

5. MAPA D'ACTUACIÓ

PER UNES FESTES LLIURES DE VIOLÈNCIES MASCLISTES

COM ACTUEM SI ES PRODUUEIX UNA AGRESSIÓ?

5. FORMACIÓ

Continguts:

1. Aproximació a les violències masclistes i les seves manifestacions.
2. Per què cal actuar en espais d'oci i de festa major.
3. Què entenem per violències masclistes en entorns festius.
4. Com cal actuar si es produeix una agressió sexista: Protocol d'actuació.
5. La funció de la Xarxa d'Agents de Prevenció de les agressions sexistes.
6. Acompanyament i coordinacions.
7. Cas pràctic.

6. DOCUMENTS DE REFERÈNCIA

- Protocol d'actuació per unes festes lliures de violències heteropatriarcals, Ajuntament de Cerdanyola del Vallès, abril 2016.
- Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista.
- Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.
- Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.

7. RECURSOS D'ATENCIÓ

EMERGÈNCIES 112

- **Policia Local**, c Manuel de Falla, 24-26, Esplugues, Tel. 93 371 6666
APP seguretat ciutadana
- **Mossos d'Esquadra**, c. Laureà Miró, 80-88, Esplugues
- **En cas d'agressió sexual a dones: Hospital de Bellvitge**, c/ Feixa Larga, s/n, L'Hospitalet de Llobregat. **Urgències 93 260 75 75**
- **En cas d'agressió sexual a menors: Hospital de Sant Joan de Déu**, Passeig de Sant Joan de Déu, 2, Esplugues. Tel. 93 253 21 00
- **En cas d'altres agressions i d'agressions sexuals a homes: Hospital Moisès Broggi**, c. Jacint Verdaguer, 90, San Joan Despí. Tel. 93 553 12 00
- **CUAP Sant Ildefons**. Atenció continuada 24 hores, Av. República Argentina, 152, Cornellà de Llobregat. Tel. 93 471 16 88
- **Centre d'atenció primària de l'Àrea Bàsica de Salut 1, Can Vidalet**, Plaça de la Bòvila, s/n, Esplugues. Tel. 93 473 15 69, Obert de dilluns a divendres de 8 a 20 h.
- **Centre d'atenció primària de l'Àrea Bàsica de Salut 2, Lluís Millet**, c. Lluís Millet, 2-4, Esplugues. Tel. 93 470 29 29. Obert de dilluns a divendres de 8 a 21 h.
- **Centre d'Informació i Recursos per a Dones (CIRD Vil·la Pepita)**, c. Sant Francesc Xavier, 1, Esplugues. Tel. 93 371 33 50. Serveis d'informació i orientació, assessorament jurídic i atenció psicològica.
- **Assemblea Local Creu Roja**, c. Severo Ochoa, 14, Esplugues. Tel. 93 371 82 02
- **Institut Català de les Dones (ICD), 900 900 120 (línia d'atenció 24 hores).**

PER UNES FESTES LLIURES DE VIOLÈNCIES MASCLISTES

XARXA D'AGENTS PREVENTIVES

PERSONES DE REFERÈNCIA:

DIA 1	
TARDA	
NIT	
DIA 2	
MATÍ	
TARDA	
NIT	
DIA 3	
MATÍ	
TARDA	
NIT	

PER UNES FESTES LLIURES DE VIOLÈNCIES MASCLISTES

XARXA D'AGENTS PREVENTIVES

QUÈ PODEM FER?	
PREVENCIÓ	
ACOMPANYAMENT	
COORDINAR RESPOSTA	

QUÈ NO PODEM FER?
